

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU

bilimselkonular tarafından yazıldı.
Pazartesi, 04 Mayıs 2009 00:00 -

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU

Osmanlı Devleti'ni kuranlar Oğuzların Kayı boyundandır. Anadolu Selçukluları zamanında Anadolu'ya gelen Kayılar Ankara'nın batısında Karacadağ'a yerleştirilmişlerdir.

Ertuğrul Gazi zamanında bir uç beyliği olan Kayılar, Bizanslılardan Söğüt ve Domaniç'i alarak yurt edinmişlerdir. Ertuğrul Gazi'den sonra yerine geçen Osman Bey Anadolu Selçukluları iyice zayıflayınca diğer Türk beyleri gibi bağımsızlığını ilan ederek Osmanlı Devleti'ni kurmuştur (1299).

1. Osman Bey Dönemi (1299 - 1324)

Osman Bey kendisinden daha kuvvetli olan Anadolu beylikleri ile mücadele etmek yerine iyice zayıflamış olan Bizans'a karşı gaza ve cihat politikası takip ederek sınırlarını batı yönünde genişletmiştir.

Osman Bey zamanında Karacahisar, Bilecik, Yarhisar, İnegöl alınmış, bir Bizans ordusu Koyunhisar Savaşı'nda yenilgiye uğratılmıştır. Bursa kuşatmasının devam ettiği bir sırada Osman Bey vefat etmiş, yerine Orhan Bey geçmiştir.

- Anadolu'da siyasi birliğin olmaması, Anadolu beyliklerinin birbirleri ile mücadele halinde olması,
- Bizans'ın iç ve dış baskılar nedeniyle iyice zayıflamış olması,
- Balkanlarda kuvvetli bir devletin olmaması, irili ufaklı birçok Balkan devletçisi arasında sürekli çatışmaların olması, Katolik Macarlarla Venediklilerin Ortodoks Balkan uluslarına baskı yapması
- Osmanlıların ele geçirdikleri yerlerde adil ve hoşgörülü bir yönetim sergilemeleri, buralardaki halkın din, dil ve kültürlerine karışmaması
- Ele geçirilen yerlerdeki boş topraklara Türkmenleri yerleştirmeleri (iskan politikası)

Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yükselişini kolaylaştırmıştır.

2. Orhan Bey Dönemi (1324- 1361)

Orhan Bey zamanında önce Bursa alınarak başkent yapıldı (1326). Bizans ordusu Maltepe (Pelekanon) Savaşı'nda yenilgiye uğratıldı. İznik ve İzmit alınarak Bizans'ın Anadolu topraklarının tamamına yakını ele geçirildi.

Orhan Bey Karesioğulları Beyliği'ndeki taht kavgalarından yararlanarak bu beyliği Osmanlı topraklarına kattı. Böylece Anadolu Türk birliğini sağlama yolunda ilk adım atıldı. Karesi beyleri Osmanlı yönetiminde görev aldı. Karesi donanması da Osmanlı donanmasının temellerini oluşturdu. Osmanlıların Rumeli'ye geçmesi kolaylaştı.

Bizans imparatoru Kantakuzen taht kavgaları ile Sırp ve Bulgar saldırılarına karşı Orhan Bey'den sık sık yardım istedi. Bu yardımlara karşılık Gelibolu yarımadasında yer alan Çimpe Kalesini Osmanlılara verdi (1353). Böylece Osmanlılar Rumeli'de toprak sahibi oldular. Bir süre sonra da Çorlu'ya kadar olan yerler ele geçirildi. Buralara Anadolu'dan getirilen Türkmenler yerleştirildi.

3. I. Murat Dönemi (1361- 1389)

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU

bilimsel konular tarafından yazıldı.
Pazartesi, 04 Mayıs 2009 00:00 -

Orhan Beyden sonra yerine oğlu I. Murat geçti. I. Murat Ahilerin eline geçen Ankara'yı geri aldı. Ardından Rumeli'deki fetihleri yeniden başlattı. 1363'te alındı. Edirne'yi aldı. Edirne Rumeli'de yapılacak fetihler için askeri üs haline getirilip başkent yapıldı.

Osmanlıların Rumeli'deki ilerlemeleri Balkanlı ulusları ve papayı telaşlandırdı. Macarlar, Sırplar, Bosnalılar ve Eflaklılardan oluşan bir Haçlı ordusu Edirne'yi kurtarmak ve Türkleri Balkanlardan atmak için harekete geçti. Bu ordu Osmanlı öncü kuvvetleri tarafından Sırp Sındığı Savaşı'nda yenilgiye uğratıldı (1464). Bu savaş Türklerin Balkanlara yerleşmesini kolaylaştırdı. Çoğunluğu Sırp'lardan oluşan bir başka Haçlı ordusu da Çirmen Savaşı'nda yenilgiye uğratıldı. Bulgarlar ve Sırplar Osmanlı Devleti'ne bağlandı. Balkan devletleri Osmanlıların ilerlemelerinden korku ve telaşa kapıldılar. Macarlar, Sırplar, Bosnalılar, Arnavutlar ve Bulgarlar aralarında anlaşarak kuvvetli bir ordu hazırladılar. I. Murat önce Bulgarları yendi. Ardından Haçlı ordusunu I. Kosova Savaşı'nda ağır bir yenilgiye uğrattı (1389). Zaferden sonra savaş alanını gezen I. Murat yaralı bir Sırp tarafından şehit edildi. I. Kosova Savaşı sonunda Balkanlarda Türklere karşı koyabilecek bir güç kalmadı.

I. Murat Anadolu Türk birliğini sağlamak için de önemli çalışmalar yaptı. Bu konuda barışçı bir yol takip etti. Germiyanogullarından Kütahya, Tavşanlı ve Simav çeyiz olarak alındı. Hamitoğullarından Isparta, Yalvaç ve Akşehir dolayları parayla satın alındı. Bu durum Karamanoğulları ile ilişkileri bozdu. I. Murat Karamanoğullarını Konya'da yendi. Böylece Anadolu'da Osmanlı üstünlüğü sağlandı.

4. Yıldırım Bayezid Dönemi (1389 - 1402)

I. Murat'ın yerine oğlu Yıldırım Bayezid geçti. Yıldırım Bayezid önce Anadolu'ya geçerek Germiyanogulları, Aydınoğulları, Saruhanoğulları, Menteşeoğulları, Hamitoğulları beyliklerine son verdi. Karamanoğulları ve Candaroğulları beyliklerini de kendisine bağladı. Kadı Burhaneddin'in ölümü üzerine Sivas ve dolayları da Osmanlılara bağlandı. Böylece Anadolu Türk birliği büyük ölçüde sağlanmış oldu.

Yıldırım Bayezid İstanbul'u da kuşattı. Bu amaçla Anadolu Hisarı'nı yaptırdı. Çok zor durumda kalan Bizanslılar Avrupa ve papadan yardım istediler. Başta Macarlar olmak üzere İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan ve diğer Avrupa ülkelerinin de katılımıyla kuvvetli bir Haçlı ordusu oluşturuldu. Haçlılar Osmanlıları Balkanlardan kesin olarak atmak ve İstanbul'u kurtarmak için yola çıktılar. Bunun üzerine kuşatmayı kaldıran Yıldırım Haçlıları Niğbolu Savaşı'nda yendi. (1396). Böylece Osmanlıların Balkanlardaki durumu daha da kuvvetlendi.

Ankara Savaşı (1402)

Niğbolu Savaşından sonra Yıldırım Bayezid İstanbul'u yeniden kuşattı. Ancak bu kez de Çağatay Hanlığı'na son vererek Türkistan'da kuvvetli bir devlet kuran Timur tehlikesi ortaya çıktı.

- Çin seferine çıkmak isteyen Timur'un batısında kuvvetli bir devlet bırakmak istememesi
- Yıldırım Bayezid'in ortadan kaldırdığı Anadolu Türk beyliklerinin beylerinin Timur'a sığınarak onu Osmanlılara karşı kışkırtması
- Timur'dan kaçan Ahmet Celayir ve Kara Yusuf'un Yıldırım Bayezid'e sığınıp onu Timur'a karşı kışkırtması
- Timur'un, Yıldırım Bayezid'den kendisine bağlı olmasını, Ahmet Celayir ve Kara Yusuf'u kendisine vermesini, ayrıca Anadolu beyliklerinin de yeniden kurulmasını istemesi
- Yıldırım Bayezid'in bu istekleri reddetmesi, bu konularda karşılıklı sert mektuplaşmalar Ankara Savaşı'na neden oldu.

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU

bilimselkonular tarafından yazıldı.
Pazartesi, 04 Mayıs 2009 00:00 -

Ankara Ovası'nda yapılan savaşta Kara Tatarların ihaneti yüzünden Osmanlılar yenildi (1402) Yıldırım Bayezid esir düştü. Bir süre sonra da öldü.

Ankara Savaşı'nın Sonuçları

- Bir süre Anadolu'da kalan Timur Anadolu Türk beyliklerinin yeniden kurulmasını sağladı. Osmanlı topraklarını da Yıldırım'ın oğulları arasında paylaştırdı. Böylece gerisinde kuvvetli bir devlet bırakmamaya çalıştı.
- Yıldırım'ın oğulları arasında 11 yıl süren ve Fetret Devri olarak bilinen taht kavgaları yaşandı. Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirdi.
- Osmanlıların Balkanlardaki ilerlemeleri durdu ve bazı topraklarını kaybetti.
- İstanbul'un fethi gecikti. Bizans'ın ömrü uzadı.

Bütün bunlara rağmen Osmanlıların Balkanlarda önemli bir kaybı olmadı. Bunda Osmanlıların adil ve hoşgörülü yönetiminden memnun olan Balkanlı ulusların isyan etmemeleri ile Niğbolu Savaşı'nın sonuçları etki oldu.

5. I. Mehmet (Çelebi) Dönemi (1413 - 1421)

I. Mehmet kardeşleri ile yaptığı mücadeleyi kazanarak 1413'te tahta geçti. Devleti dağılmaktan kurtardı. Anadolu'da siyasi birliği yeniden sağlamaya çalıştı. Karamanoğullarını yendi. Venediklilerde ilk deniz savaşı yapıldı. Macaristan'a akınlar yaptırdı. Timur'un yanından kaçan Mustafa Çelebi isyanını bastırdı. Mustafa Çelebi Bizans'a sığındı. Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu olan Çelebi Mehmet 1421'de öldü, yerine oğlu I. Murat geçti.

6. II. Murat Dönemi (1421 - 1451)

II. Murat, Bizanslıların desteğiyle yeniden başlayan Mustafa Çelebi isyanını bastırdı. Ardından da İstanbul'u kuşattı. Ancak bu kez de kardeşi küçük Mustafa isyan edince kuşatmayı kaldırmak zorunda kaldı.

II. Murat, Anadolu Türk birliğini yeniden sağlamaya çalıştı. Karamanoğulları ve Candaroğulları beylikleri dışındaki beylikleri ortadan kaldırdı.

II. Murat, Anadolu harekâtından sonra Rumeli'ye yöneldi. Ankara Savaşı'ndan sonra Balkanlarda elden çıkan yerleri geri aldı. Bu durum Macarları telaşlandırdı. Bu sırada Macaristan'a akın yapan bir Türk birliği yenildi. Bu olay Macarların önderliğinde bir Haçlı ordusunun kurulmasına yol açtı. II. Murat Haçlılar karşısında başarılı olamadı ve barış istedi. Macarlarla Edirne-Segedin Antlaşması yapıldı (1444).

Buna göre;

- Tuna nehri iki taraf arasında sınır olacak,
- Bulgaristan Osmanlılara bağlı kalacak, Sırbistan bağımsız bir devlet olacak,
- Eflak Macaristan'a bağlı olacak, ancak Osmanlılara vergi verecek,
- Antlaşma on yıl süreyle yürürlükte kalacaktı.

II. Murat antlaşmadan sonra tahtı oniki yaşındaki oğlu II. Mehmet'e bıraktı. Osmanlı Devleti'nin başına çocuk yaşta birinin geçmesi üzerine Macarlar antlaşmayı bozarak yeniden saldırıya geçtiler. Bunun üzerine devlet adamlarının da isteğiyle yeniden yönetimi ele alan II. Murat Haçlıları Varna'da ağır bir yenilgiye uğrattı (1444). Osmanlılar Balkanlardaki üstünlüğü yeniden sağladılar.

Haçlılar Varna Savaşı'nın intikamını almak için 1448'de yeniden harekete geçtiler. Ancak bu kez de II. Kosova Savaşı'nda ağır bir yenilgiye uğradılar. Varna ve II. Kosova savaşları sonunda;

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞU

bilimselkonular tarafından yazıldı.

Pazartesi, 04 Mayıs 2009 00:00 -

- Osmanlılar Balkanlara kesin olarak yerleştiler.
- Avrupalılar Osmanlılar karşısında tamamen savunmaya geçtiler.
- Avrupalıların Türkleri Balkanlardan atma ümidi kalmadı.
- Bizans'ın Avrupa'dan karadan yardım alma ümidi kalmadı. İstanbul'un fethi kolaylaştı.